

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Актуальні питання медичного супроводу осіб, що займаються фізичною культурою та спортом
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Медичний інститут. Кафедра сімейної медицини з курсом дерматовенерології
Розробник(и)	Атаман Юрій Олександрович
Рівень вищої освіти	Третій рівень вищої освіти, НРК – 8 рівень, QF-LLL – 8 рівень, FQ-EHEA – третій цикл
Семестр вивчення навчальної дисципліни	10 тижнів протягом 3-4 го семестру
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг дисципліни становить 5 кред. ЄКТС, 150 год., з яких 48 год. становить контактна робота з викладачем (48 практичних занять), 102 години - самостійна робота
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Вибіркова навчальна дисципліна для всіх освітніх програм спеціальності 222 "Медицина"
Передумови для вивчення дисципліни	"Крок-2", Необхідні знання з: внутрішньої медицини, педіатрії, фізіології, патологічної фізіології, основ профілактичної медицини
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є отримання сучасних знань та професійних вмінь зі спортивної медицини, досягнення здобувачами освіти III рівня конструктивного мислення відносно медичних аспектів фізичної культури та спорту

4. Зміст навчальної дисципліни

**Модуль 1. Медичні аспекти фізичної культури та спортивної діяльності здорових осіб.
Передпатологічні стани**

Тема 1 Фізичне навантаження, як стресовий чинник. Особливості протікання фізіологічних процесів у спортсменів

Сутність та завдання фізичної культури та спорту. Історія розвитку знань про зв'язок фізичної культури, спорту, медицини та психології. Особливості фізичної діяльності у фізкультурників, спортсменів-любителів, спортсменів-професіоналів, представників спорту високих досягнень. Роль лікаря в фізичній підготовці спортсменів, лікарський контроль. Класифікація фізичного навантаження, фізіологічні процеси в організмі під час його дії та в періоді відновлення. Поняття про адаптацію до фізичної активності. Особливості діяльності опірно-рухового апарату, серцево-судинної, дихальної, травної, видільної систем у осіб, що займаються регулярно фізичними вправами та спортом.

Тема 2 Визначення та оцінка фізичного розвитку спортсменів

Методи оцінки фізичного розвитку. Значення та особливості клінічних обстежень, антропометричних, динамометричних та гоніометричних вимірювань у спортсменів. Значення фізикальних методів обстеження у спортсменів, інтерпретація результатів з огляду на дані спортивного анамнезу. Врахування вікового аспекту. Інтерпретація результатів з огляду на характер фізичної діяльності, особливості реєстрації та вивчення динаміки показників. Можливості ІТ-технологій при оцінці стану фізичного розвитку спортсменів та фізкультурників.

Тема 3 Інтерпретація результатів оцінки функціонального стану у фізкультурників та спортсменів різного рівня

Одно-, дво- та трьохмоментні проби з фізичним навантаженням у спортивній медицині. Тестування пов'язані зі зміною умов навколишнього середовища (дихальні, температурні). Проби зі зміною венозної реверсії крові до серця. Харчові та фармакологічні проби. Значення самоконтролю в спорті та при виконанні функціональних проб. Можливості модифікації функціональних методів дослідження та особливості інтерпретації результатів у представників спорту високих досягнень. Досвід використання інноваційних методів функціональної діагностики у спортсменів-легкоатлетів Центру спортивної медицини СумДУ.

Тема 4 Сучасні погляди на розвиток дезадаптивних змін у спортсменів. Зміни клімато-географічних умов, психологічний стрес та перевтома (перетренованість): шляхи виявлення, корекції та профілактики

Хронічний психологічний стрес та автономна дисфункція. Залежність рівня стресу від фізичної активності та періоду тренувального макроциклу. Фармакологічна корекція порушень сну, депресії, тривожності інших порушень психічної сфери в аспекті антидопінгових правил. Роль психостимуляторів у розвитку вегетативних змін. Циркадні порушення та зміни клімато-географічних умов під час трансферів. Сучасні епідеміологічні виклики та спорт. Відповідність фізичного навантаження, розвитку втоми та відновлення. Методи відновлення в спорті. Поняття про надмірне фізичне навантаження, перевантаження, перевтому, перетренованість. Місце функціональних методів у вчасній їх діагностиці, особливості виявлення прихованої патології при провокаційних пробах. Актуальні питання корекції та профілактики перевтоми та перетренованості.

Модуль 2. Специфіка діагностики та лікування травм та хвороб у спортсменів

Тема 5 Патогенетичний підхід до синдромальної діагностики в спортивній медицині. Роль медичного персоналу у вчасному виявленні та корекції функціональних порушень

Механізми розвитку гострих та хронічних дисфункціональних порушень. Дисневротичний, дисгормональний, дисімунний, дисметаболічний, дисциркуляторний, запальний синдроми. Значення поточного, етапного та поглибленого обстеження у виявленні патології у спортсменів. Лікарсько-педагогічні спостереження та оперативний медичний контроль: роль медичної команди у ранньому виявленні та корекції дисфункціональних порушень. Робота комплексної наукової групи під час навчально-тренувальних зборів та офісного обстеження.

Тема 6 Проблемні питання спортивної травматології. Особливості невідкладної допомоги при травмах опірно-рухового апарату у спортсменів

Хронічні ушкодження нижніх кінцівок: плантарний фасциит, ахілобутсит, деформуючий остеоартроз суглобів стопи, деформуючий остеоартроз колінних суглобів, хронічні ушкодження меніска, ушкодження ахілового сухожилля, післятравматичні стани. Переваги та недоліки введення збагаченої тромбоцитами плазми, глюкокортикоїдів, кінезіотейпування, масажу, методик ерготерапії, інструментальної фізіотерапії при хронічних ушкодженнях м'язів. Типові та рідкі ушкодження спини, шиї та верхніх кінцівок. Засоби невідкладної допомоги при травмах опірно-рухового апарату у спортсменів. Дискутабельні питання призначення місцевої терапії, знеболюючих нестероїдних засобів, десмургії з огляду на скорочення строків відновлення та повноцінного збереження функції ушкодженої ділянки.

Тема 7 Проблемні питання спортивної кардіології: ремодельовання міокарду та зміни артеріального тиску

Поняття про "спортивне серце" та визначення кола можливих знахідок при клініко-інструментальних обстеженнях, що мають розглядатися, як характерні для осіб, що займаються спортивною діяльністю. Особливості інтерпретації показників ЕКГ, ЕхоКГ, варіаційної пульсометрії, стрес-тестування, визначення V_Omax у спортсменів: порівняння груп витривалості та переважно анаеробних навантажень. Інноваційні методики виявлення міокардіальних порушень у спортсменів за допомогою короткострокового ЕКГ-моніторингу. Порушення регуляції судинного тонуусу у спортсменів, особливості артеріального тиску в різні періоди тренувального макроциклу. Особливості вимірювання артеріального тиску при виконанні проб з фізичним навантаженням. Артеріальна гіпертензія у спортсменів різних типів тренувальних навантажень. Фактори, що чинять вплив на артеріальний тиск та можуть викликати його симптоматичне підвищення. Значення амбулаторного та домашнього моніторингу для оцінки якості відновлення спортсменів та виявлення дезадаптивних порушень. Проблема артеріальної гіпотензії в спортивній медицині у віковому та професійному аспектах.

Тема 8 Проблемні питання спортивної кардіології: оцінка серцево-судинного ризику при супутніх захворюваннях серця. Верифікація ушкоджень міокарду при надмірних навантаженнях

Оцінка серцево-судинного ризику у спортсменів. Гіпертрофічна кардіоміопатія, синдроми передзбудження, транзиторні блокади, вроджені клапанні вади, коронарна недостатність у осіб, що займаються фізичною активністю: оцінка відношення ризик/користь. Сучасний стан вивчення проблеми вірусного міокардиту: шляхи діагностики, лікування, реабілітації. Питання ведення пацієнтів з забоем серця у спортсменів, що займаються контактними видами спорту. Клініко-інструментальні та лабораторні дані, що вказують на ушкодження міокардіального м'язу при тривалому інтенсивному фізичному навантаженні. Зміни системи кровообігу у марафонців, значення спортивної селекції таких спортсменів з урахуванням генетичних маркерів. Зміни серцево-судинної системи, що розвиваються у спортсменів-ветеранів в залежності від рівня їх фізичної активності, шляхи покращення якості та подовження їх життя.

Тема 9 Захворювання органів дихання, травлення, виділення, системи крові у спортсменів, їх вплив на подальшу професійну діяльність

Гострі респіраторні інфекції: принципи припинення і продовження тренувань. Коронавірусна інфекція і спорт: прогноз, симптоми, правила ізоляції та особистої гігієни. Бронхообструктивний синдром: оцінка, визначення необхідності прийому заборонених WADA препаратів. Оцінка спірографічних показників в спокої, при фармакологічних пробах, в динаміці: дискутабельні питання визначення референтних показників. Дисфункціональні та органічні розлади травлення у спортсменів, їх вплив на спортивну успішність та функціональний стан. Виявлення ознак порушення гігієни побуту, які сприяють поширенню хелікобактерної інфекції, діареї та паразитарних хвороб, можливості скорочення шляхів відновлення при розвитку відповідної патології. Порушення системи виділення у спортсменів: сечокам'яна хвороба, хронічна хвороба та кисти нирок. Інтерпретація показників крові в спорті: бажаний рівень показників, можливості їх корекції. Особливості реєстрації результатів обстежень та їх вивчення в динаміці.

Тема 10 Проблема спортивного допінгу та його вплив на здоров'я спортсменів

Документи, що формують антидопінгове регулювання. Особливості функціонування антидопінгових організацій, методи виявлення допінгу у спортсменів, "презумція винуватості" при виявленні застосування заборонених методів та речовин. Вплив тритренболону, турінаболу, оксандролону, станозололу та інших стероїдів на спортивну успішність, ефективність зростання маси та сили м'язової тканини, їх побічна дія. Еритропоетини в спорті, проблеми виявлення та їх вирішення, зокрема за допомогою гематологічних паспортів. Проблеми застосування глюкокортикоїдів, діуретиків, знеболюючих препаратів, психостимуляторів, бетаблокаторів в спорті. Метаболічні агенти триметазидин та мельдоній як заборонені речовини. Поняття генного допінгу, перспективи його застосування та виявлення. ОТС-група препаратів, що містять заборонені для спортсменів речовини. Правила оформлення заявки на терапевтичне використання заборонених лікарських засобів.

Модуль 3. Особливості медичного забезпечення збірних команд України

Тема 11 Медичне забезпечення спортивних змагань та спортивно-масових заходів

Актуальна нормативна база за тематикою заняття, функціонування служби спортивної медицини в умовах реформування галузі. Проблеми на попередньому, основному та завершальному етапах медичного забезпечення спортивних змагань. Участь лікаря в роботі мандатної комісії та особливості організації змагань всеукраїнського рівня за умов пандемії коронавірусної інфекції: досвід Центру спортивної медицини Сумського державного університету. Значення повноцінного кадрового та матеріально-технічного забезпечення при організації спортивно-масових заходів, найбільш поширені недоліки та їх наслідки. Проблеми організації побуту, харчування та відновлення під час змагань.

Тема 12 Особливості медичного спостереження за представниками спорту високих досягнень

Проблеми організації комплексних обстежень за спортсменами у умовах щільного тренувально-змагального графіку, розробки центру спортивної медицини СумДУ в напрямку оптимізації організації комплексних оглядів. Інтерпретація даних лабораторних та функціональних обстежень в аспекті спортивної періодизації. Особливості функціональної діагностики гемодинаміки та фізичної працездатності, застосування специфічних тестів в залежності від виду спорту. Найбільш поширені травми та хвороби представників спорту високих досягнень.

Тема 13 Залік

Проведення підсумкового заліку

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

PH1	Мати здатність розуміти та використовувати методологію наукових досліджень, застосовувати сучасні практики у спортивній медицині
PH2	Інтерпретувати результати функціональних досліджень та інноваційних розробок в спортивній медицині
PH3	Застосовувати інтегративний підхід до оцінки отриманих результатів з урахуванням морфологічних, біохімічних та психологічних характеристик організму спортсмена, що визначають його індивідуальні особливості
PH4	Використовувати сучасні знання та фахову лексику у своїй професійній діяльності

7. Види навчальних занять та навчальної діяльності

7.1 Види навчальних занять

Тема 1. Фізичне навантаження, як стресовий чинник. Особливості протікання фізіологічних процесів у спортсменів	
Pr1 "Фізичне навантаження як основний чинник, що визначає специфіку спортивної діяльності"	Сутність та завдання фізичної культури та спорту. Історія розвитку знань про зв'язок фізичної культури, спорту, медицини та психології. Особливості фізичної діяльності у фізкультурників, спортсменів-любителів, спортсменів-професіоналів, представників спорту високих досягнень. Роль лікаря в фізичній підготовці спортсменів, лікарський контроль.
Pr2 "Особливості протікання фізіологічних процесів у спортсменів"	Класифікація фізичного навантаження, фізіологічні процеси в організмі під час його дії та в періоді відновлення. Поняття про адаптацію до фізичної активності. Особливості діяльності опірно-рухового апарату, серцево-судинної, дихальної, травної, видільної систем у осіб, що займаються регулярно фізичними вправами та спортом.
Тема 2. Визначення та оцінка фізичного розвитку спортсменів	
Pr3 "Значення оцінки фізичного розвитку у спортсменів"	Методи оцінки фізичного розвитку. Значення та особливості клінічних обстежень, антропометричних, динамометричних та гоніометричних вимірювань у спортсменів. Місце фізикальних методів обстеження у спортсменів, інтерпретація результатів з огляду на дані спортивного анамнезу. Врахування вікового аспекту.
Pr4 "Особливості фізичного розвитку в залежності від виду спорту та характеру спортивної діяльності"	Інтерпретація результатів з огляду на характер фізичної діяльності, особливості реєстрації та вивчення динаміки показників. Можливості ІТ-технологій при оцінці стану фізичного розвитку спортсменів та фізкультурників.
Тема 3. Інтерпретація результатів оцінки функціонального стану у фізкультурників та спортсменів різного рівня	
Pr5 "Визначення функціонального стану спортсменів"	Одно-, дво- та трьохмоментні проби з фізичним навантаженням у спортивній медицині. Тестування пов'язані зі зміною умов навколишнього середовища (дихальні, температурні). Проби зі зміною венозної реверсії крові до серця. Харчові та фармакологічні проби. Значення самоконтролю в спорті та при виконанні функціональних проб.

Пр6 "Проблемні питання функціональної діагностики у окремих груп спортсменів"

Можливості модифікації функціональних методів дослідження та особливості інтерпретації результатів у представників спорту високих досягнень. Досвід використання інноваційних методів функціональної діагностики у спортсменів-легкоатлетів Центру спортивної медицини СумДУ.

Тема 4. Сучасні погляди на розвиток дезадаптивних зміни у спортсменів. Зміни клімато-географічних умов, психологічний стрес та перевтома (перетренованість): шляхи виявлення, корекції та профілактики

Пр7 "Проблема порушення автономної регуляції в спорті"

Хронічний психологічний стрес та автономна дисфункція. Залежність рівня стресу від фізичної активності та періоду тренувального макроциклу. Фармакологічна корекція порушень сну, депресії, тривожності інших порушень психічної сфери в аспекті антидопінгових правил. Роль психостимуляторів у розвитку вегетативних змін. Циркадні порушення та зміни клімато-географічних умов під час трансферів. Сучасні епідеміологічні виклики та спорт.

Пр8 "Проблема визначення безпечного рівня фізичного навантаження. Перевтома та перетренованість в спорті"

Відповідність фізичного навантаження, розвитку втоми та відновлення. Методи відновлення в спорті. Поняття про надмірне фізичне навантаження, перевантаження, перевтому, перетренованість. Місце функціональних методів у вчасній їх діагностиці, особливості виявлення прихованої патології при провокаційних пробах. Актуальні питання корекції та профілактики перевтоми та перетренованості.

Тема 5. Патогенетичний підхід до синдромальної діагностики в спортивній медицині. Роль медичного персоналу у вчасному виявленні та корекції функціональних порушень

Пр9 "Механізм розвитку дисфункціональних порушень у спортсменів, основні симптоми та синдроми"

Механізми розвитку гострих та хронічних дисфункціональних порушень. Дисневротичний, дисгормональний, дисімунний, дисметаболический, дисциркуляторний, запальний синдроми. Значення поточного, етапного та поглибленого обстеження у виявленні патології у спортсменів.

Пр10 "Роль медичного персоналу у вчасному виявленні та корекції дисфункціональних порушень"

Лікарсько-педагогічні спостереження та оперативний медичний контроль: роль медичної команди у ранньому виявленні та корекції дисфункціональних порушень. Робота комплексної наукової групи під час навчально-тренувальних зборів та офісного обстеження.

Тема 6. Проблемні питання спортивної травматології. Особливості невідкладної допомоги при травмах опірно-рухового апарату у спортсменів

Пр11 "Проблемні питання спортивної травматології"

Хронічні ушкодження нижніх кінцівок: плантарний фасциит, ахілобутсит, деформуючий остеоартроз суглобів стопи, деформуючий остеоартроз колінних суглобів, хронічні ушкодження меніска, ушкодження ахілового сухожилля, післятравматичні стани. Переваги та недоліки введення збагаченої тромбоцитами плазми, глюкокортикоїдів, кінезіотейпування, масажу, методик ерготерапії, інструментальної фізіотерапії при хронічних ушкодженнях м'язів. Типові та рідкі ушкодження спини, шиї та верхніх кінцівок.

Пр12 "Особливості невідкладної допомоги при травмах опірно-рухового апарату у спортсменів"

Засоби невідкладної допомоги при травмах опірно-рухового апарату у спортсменів. Дискутабельні питання призначення місцевої терапії, знеболюючих нестероїдних засобів, десмургії з огляду на скорочення строків відновлення та повноцінного збереження функції ушкодженої ділянки.

Тема 7. Проблемні питання спортивної кардіології: ремоделювання міокарду та зміни артеріального тиску

Пр13 "Ремоделювання міокарду в спорті"

Поняття про "спортивне серце" та визначення кола можливих знахідок при клініко-інструментальних обстеженнях, що мають розглядатися, як характерні для осіб, що займаються спортивною діяльністю. Особливості інтерпретації показників ЕКГ, ЕхоКГ, варіаційної пульсометрії, стрес-тестування, визначення VO₂max у спортсменів: порівняння груп витривалості та переважно анаеробних навантажень. Інноваційні методики виявлення міокардіальних порушень у спортсменів за допомогою короткострокового ЕКГ-моніторингу

Пр14 "Артеріальна гіпер- та гіпотензія у спортсменів: проблемні питання діагностики та корекції"

Порушення регуляції судинного тонуусу у спортсменів, особливості артеріального тиску в різні періоди тренувального макроциклу. Особливості вимірювання артеріального тиску при виконанні проб з фізичним навантаженням. Артеріальна гіпертензія у спортсменів різних типів тренувальних навантажень. Фактори, що чинять вплив на артеріальний тиск та можуть викликати його симптоматичне підвищення. Значення амбулаторного та домашнього моніторингу для оцінки якості відновлення спортсменів та виявлення дезадаптивних порушень. Проблема артеріальної гіпотензії в спортивній медицині у віковому та професійному аспектах.

Тема 8. Проблемні питання спортивної кардіології: оцінка серцево-судинного ризику при супутніх захворюваннях серця. Верифікація ушкоджень міокарду при надмірних навантаженнях

Пр15 "Оцінка серцево-судинного ризику при супутніх захворюваннях серця"

Оцінка серцево-судинного ризику у спортсменів. Гіпертрофічна кардіоміопатія, синдроми передзбудження, транзиторні блокади, вроджені клапанні вади, коронарна недостатність у осіб, що займаються фізичною активністю: оцінка відношення ризик/користь. Сучасний стан вивчення проблеми вірусного міокардиту: шляхи діагностики, лікування, реабілітації. Питання ведення пацієнтів з забоєм серця у спортсменів, що займаються контактними видами спорту.

Пр16 "Верифікація ушкоджень міокарду при надмірних фізичних навантаженнях"

Клініко-інструментальні та лабораторні дані, що вказують на ушкодження міокардіального м'язу при тривалому інтенсивному фізичному навантаженні. Зміни системи кровообігу у марафонців, значення спортивної селекції таких спортсменів з урахуванням генетичних маркерів. Зміни серцево-судинної системи, що розвиваються у спортсменів-ветеранів в залежності від рівня їх фізичної активності, шляхи покращення якості та подовження їх життя.

Тема 9. Захворювання органів дихання, травлення, виділення, системи крові у спортсменів, їх вплив на подальшу професійну діяльність

Пр17 "Оцінка порушення функції зовнішнього дихання у спортсменів"

Гострі респіраторні інфекції: принципи припинення і продовження тренувань. Коронавірусна інфекція і спорт: прогноз, симптоми, правила ізоляції та особистої гігієни. Бронхообструктивний синдром: оцінка, визначення необхідності прийому заборонених WADA препаратів. Оцінка спірографічних показників в спокої, при фармакологічних пробах, в динаміці: дискутабельні питання визначення референтних показників.

Пр18 "Спортивні аспекти порушень травлення, виділення та системи крові"

Дисфункціональні та органічні розлади травлення у спортсменів, їх вплив на спортивну успішність та функціональний стан. Виявлення ознак порушення гігієни побуту, які сприяють поширенню хелікобактерної інфекції, діареї та паразитарних хвороб, можливості скорочення шляхів відновлення при розвитку відповідної патології. Порушення системи виділення у спортсменів: сечокам'яна хвороба, хронічна хвороба та кисти нирок. Інтерпретація показників крові в спорті: бажаний рівень показників, можливості їх корекції. Особливості реєстрації результатів обстежень та їх вивчення в динаміці.

Тема 10. Проблема спортивного допінгу та його вплив на здоров'я спортсменів

Пр19 "Введення в проблему спортивного допінгу. Вплив стероїдів на організм"

Документи, що формують антидопінгове регулювання. Особливості функціонування антидопінгових організацій, методи виявлення допінгу у спортсменів, "презумція винуватості" при виявленні застосування заборонених методів та речовин. Вплив тритренболону, турінаболу, оксандролону, станозололу та інших стероїдів на спортивну успішність, ефективність зростання маси та сили м'язової тканини, їх побічна дія.

Пр20 "Ліки у якості допінгу. Шляхи уникнення порушення законодавства"

Еритропоетини в спорті, проблеми виявлення та їх вирішення, зокрема за допомогою гематологічних паспортів. Проблеми застосування глюкокортикоїдів, діуретиків, знеболюючих препаратів, психостимуляторів, бетаблокаторів в спорті. Метаболічні агенти триметазидин та мельдоній як заборонені речовини. Поняття генного допінгу, перспективи його застосування та виявлення. ОТС-група препаратів, що містять заборонені для спортсменів речовини. Правила оформлення заявки на терапевтичне використання заборонених лікарських засобів.

Тема 11. Медичне забезпечення спортивних змагань та спортивно-масових заходів

Пр21 "Медичні аспекти організації спортивних змагань різних рівнів"

Актуальна нормативна база за тематикою заняття, функціонування служби спортивної медицини в умовах реформування галузі. Проблеми на попередньому, основному та завершальному етапах медичного забезпечення спортивних змагань. Участь лікаря в роботі мандатної комісії та особливості організації змагань всеукраїнського рівня за умов пандемії коронавірусної інфекції: досвід Центру спортивної медицини Сумського державного університету.

Пр21 "Медичне забезпечення масового спорту"

Значення повноцінного кадрового та матеріально-технічного забезпечення при організації спортивно-масових заходів, найбільш поширені недоліки та їх наслідки. Проблеми організації побуту, харчування та відновлення під час змагань.

Тема 12. Особливості медичного спостереження за представниками спорту високих досягнень

Пр23 "Особливості медичного спостереження за представниками спорту високих досягнень"

Проблеми організації комплексних обстежень за спортсменами у умовах щільного тренувально-змагального графіку, розробки центру спортивної медицини СумДУ в напрямку оптимізації організації комплексних оглядів. Інтерпретація даних лабораторних та функціональних обстежень в аспекті спортивної періодизації. Особливості функціональної діагностики гемодинаміки та фізичної працездатності, застосування специфічних тестів в залежності від виду спорту. Найбільш поширені травми та хвороби представників спорту високих досягнень.

Тема 13. Залік

A24 "Залік"

Проведення підсумкового контролю

7.2 Види навчальної діяльності

НД1	Підготовка до практичних занять
НД2	Електронне навчання у системах (перелік конкретизується викладачем, наприклад, Google Classroom, Zoom та у форматі Youtube-каналу)
НД3	Виконання практичних завдань
НД4	Виконання ситуативних вправ
НД5	Підготовка до поточного та підсумкового контролю
НД6	Розв'язування ситуаційних задач
НД7	Розв'язання практичних завдань за допомогою онлайн-технологій

8. Методи викладання, навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Навчальна дискусія / дебати
МН2	Перехресна дискусія
МН3	Практико-орієнтоване навчання
МН4	Аналіз конкретних ситуацій (Case-study)
МН5	Проблемно-пошуковий метод

9. Методи та критерії оцінювання

9.1. Критерії оцінювання

Шкала оцінювання ECTS	Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
A	Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$90 \leq RD \leq 100$
B	Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$82 \leq RD < 89$

C	Загалом правильна робота з певною кількістю помилок	4 (добре)	$74 \leq RD < 81$
D	Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$64 \leq RD < 73$
E	Виконання задовольняє мінімальні критерії	3 (задовільно)	$60 \leq RD < 63$
FX	Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$35 \leq RD < 59$
F	Необхідний повторний курс з навчальної дисципліни	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 34$

9.2 Методи поточного формативного оцінювання

МФО1	Діагностичне тестування
МФО2	Опитування та усні коментарі викладача за його результатами
МФО3	Перевірка та оцінювання письмових завдань
МФО4	Взаємооцінювання (peer assessment)

9.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

МСО1	Середній бал за поточну успішність з дисципліни
МСО2	Складання комплексного письмового модульного контролю

Контрольні заходи:

4 семестр	100 балів
МСО1. Середній бал за поточну успішність з дисципліни	60
Усне опитування та тестування, перевірка та оцінювання письмових завдань, взаємооцінювання	60
МСО2. Складання комплексного письмового модульного контролю	40
У випадку карантинних обмежень підсумкове заняття проводиться у дистанційному режимі із застосуванням платформи Mix.sumdu.edu.ua, Zoom, Google meet.	40

Контрольні заходи в особливому випадку:

Оцінка з дисципліни, визначається як сума балів за поточну навчальну діяльність (не менше 36) та балів за підсумковий модульний контроль (не менше 24). Кількість балів за поточну діяльність вираховується за формулою $60 \times \text{середнє арифметичне успішності здобувача у 4 бальній системі оцінювання} / 5$. Підсумковий модульний контроль проводиться наприкінці навчального семестру у формі письмового заліку, при цьому оцінці «5» відповідає 40 балів, «4» - 32 бали, «3» - 24 балів, «2» - 0 балів. У випадку незадовільного результату за підсумковий модульний контроль здобувач має право перескласти залік. Здобувачі, які не з'явилися на залік без поважної причини, вважаються такими, що отримали незадовільну оцінку. Відмова студента виконувати підсумкове модульне завдання атестується як незадовільна відповідь.

10. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

10.1 Засоби навчання

ЗН1	Бібліотечні фонди
-----	-------------------

ЗН2	Комп'ютери, комп'ютерні системи та мережи
ЗН3	Лабораторне обладнання (хімічне, фізичне, медичне, матеріали та препарати тощо)
ЗН4	Медичні споруди/приміщення та обладнання (клініки, лікарні тощо)

10.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Загальна теорія здоров'я: навч. посіб./О. І. Міхеєнко.: Суми : Університет. кн., 2019. - 156 с.
2	Спортивна медицина: підручник для студентів ЗВО. Вид. 2-е, без змін. / Л.Я.-Г. Шахліна, Б.Г. Коган; Т.А. Терещенко. – Київ: Олімпійська література, 2019. – 424 с.
3	Спортивна морфологія з основами антропогенетики: підручник / Л. П. Сергієнко. - К. : Кондор, 2016. - 480 с.
4	Психологічне забезпечення у системі підготовки спортсменів в олімпійському спорті: навч. посіб. / Н. Л. Височіна. - К. : ЦУЛ, 2017. - 384 с.
Допоміжна література	
1	Спортивна фізіологія у схемах і таблицях / О. О. Єжова. - Суми : СумДПУ ім. А.С. Макаренка, 2013. -164 с.
2	Неолімпійський спорт: навч. посіб. / Є. В. Імас, С. Ф. Матвєєв, О. В. Борисова та ін. - К. : Олімп. л-ра, 2015. - 184 с.
3	Психологічне забезпечення та супровід підготовки кваліфікованих спортсменів: навч. посіб. / О. Р. Гринь. - К. : Олімпійська література, 2015. - 276 с.
4	Основи здорового способу життя: підручник / М. І. Кручаниця, В. В. Кручаниця, К. П. Мелега та ін. - Ужгород : РІК-У, 2016. - 264 с.
Інформаційні ресурси в Інтернеті	
1	Відкриті матеріали Національного антидопінгового центру України: https://nadc.org.ua/preparaty/zaboronenyj-spysok .